

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 12C/130/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613219638
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Šulajová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2014:6613219638.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec samosudkyňou JUDr. Renátou Šulajovou v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o. so sídlom Nagano Office Center, K červenému dvoru 3269/25a, Praha 3, Česká republika, IČO: 26429705, zast. advokátska kancelária Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti odporcovi N. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom O., O. XXXX/XX, štátny občan SR, v konaní o zaplatenie 349,-- Eur s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi a zmenkovú sumu vo výške 349,--Eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo sumy 349,-- Eur od 19.02.2011 do zaplatenia a 6 % ročným úrokom z omeškania zo zmenkovej sumy 349,-- Eur od 05.05.2011 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1,16 Eur spolu s trovami konania vo výške 20,50 Eur na účet navrhovateľa vedený v E. Y., N.. H., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX a trovami právneho zastúpenia vo výške 67,94 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa vedený vo J., N.. H., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy vo výške 349,--Eur, zmenkového úroku 0,25 % denne zo sumy 349,-- Eur od 19.02.2011 do zaplatenia a 6 % ročného úroku z omeškania zo zmenkovej sumy 349,-- Eur od 05.05.2011 do zaplatenia. Taktiež sa domáhal zaplatenia zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,16 Eur.

Uviedol, že navrhovateľ ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 08.06.2010 na zmenkovú sumu 349,-- Eur, pričom sa zaviazal aj na úhradu zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 19.02.2011. Indosovaná zmenka je vista zmenkou opatrenou doložkou "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". Zmenka bola vystavená dňa 08.06.2010 na sumu 349,-- Eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25 % denným úrokom od 19.02.2011. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ nezaplatil nič, ani na zmenkovú sumu a ani na úroky. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou "bez protestu" indosant nenechal uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Navrhovateľ podal návrh na vzorovom tlačive "A" Návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Ako písomné dôkazy na podporu svojej pohľadávky navrhovateľ uviedol a predložil originál zmenky, výpis z obchodného registra navrhovateľa a plnomocenstvo pre právneho zástupcu, vrátane osvedčenia na registráciu na daň z pridanej hodnoty. Súčasne navrhovateľ uviedol, že nechce, aby sa nariadilo pojednávanie.

Keďže účastníkom konania na strane navrhovateľa je zahraničná právnická osoba, právomoc súdu Slovenskej republiky v tejto veci je daná s poukazom na čl. 2 bod 1 Nariadenia rady (ES) č. 44/2001.

Súd v zmysle čl. 5 ods. 2 Nariadenia 861/2007/ES doručoval odporcovi kópiu tlačiva (návrhu) na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplneným "C" tlačivom na odpoveď. Odporca zásielku prevzal dňa 02.12.2013. Odporca v stanovenej lehote súdu Tlačivo na odpoveď nedoručil.

Podľa čl. 19 Nariadenia č. 861/2007/ES, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadi sa zákonom č. 99/1963 Zb. - Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na možnosť iného právneho posúdenia veci, súd považoval za potrebné nariadiť ústne pojednávanie (čl. 5 bod 1 v spojení s čl. 7 bod 1 písm. c) Nariadenia č. 861/2007/ES). Súd ústne pojednávanie nariadil na deň 04.02.2014. Navrhovateľ svoju neúčast' ospravedlnil, pričom v písomnom vyjadrení doplnil svoju právnu argumentáciu v predmetnom konaní, pričom poukázal na uznesenie Krajského súdu Prešov spisová značka 10Co/79/2013 zo dňa 05.09.2013 a taktiež na uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica spisová značka 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré boli vydané v skutkovo a právne zhodnej veci navrhovateľa.

Odporca na pojednávaní súdu uviedol, že uzatvoril Zmluvu o úvere so spoločnosťou POHOTOVOSŤ, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver 350,--Eur. Úver použil na to, aby si hradil náklady s jeho zdravotným stavom. Na žiaden iný účel nepoužil, ani na podnikanie, ani na povolanie. Nevie, v akej čiastke tento úver splatil.

Z predložených a označených dôkazných prostriedkov súd zistil, že zmenka bola vystavená dňa 08.06.2010 s tým, že "zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., oddiel Sro, vložka č. 23636/B zmenkovú sumu a zmenkový úrok 0,25 % denne", keď zmenka bola vystavená s doložkou "bez protestu" a "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". Zmenka obsahuje zmenkovú sumu 349,-- Eur a dátum začiatku úročenia 19.02.2011. Na zmenke je uvedený aj údaj - číslo zmluvy XXXXXXXXXX.

Pri rozhodovaní o uplatnenom nároku súd ako rozhodné právo aplikoval právo Slovenskej republiky, keďže pôvodným majiteľom zmenky bola spoločnosť POHOTOVOSŤ, s.r.o. Bratislava ako slovenská právnická osoba a prípadná voľba iného právneho poriadku súdu tvrdená, ani preukázaná nebola.

Odporca nedoručil súdu žiadnu žalobnú odpoveď v súlade s čl. 5 ods.3 alebo 6 Nariadenia, preto bol súd povinný postupovať podľa čl. 7 ods.3 Nariadenia a vydať rozsudok o pohľadávke tak, ako to vyplýva z čl. 5 ods.3, 6 a 7 cit. Nariadenia. Navrhovateľ v konaní predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorá spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zák. č. 191/1950 Zb. a odporca voči forme a obsahu zmenky ani nenamietal. Neexistovala tak žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci.

Súd nemal oprávnenie na vykonávanie iných, účastníkmi nenavrnutých dôkazov a toto nevyplývalo ani na základe prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania, u ktorej je potrebné rešpektovať koncentračnú zásadu podľa čl. 5 Nariadenia. Odporca mohol na základe čl. 5 ods.3 a 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak však tak neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením.

Návrh bol podaný navrhovateľom na predtlačenom formulári A podľa bodu 4.4.2. Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu, ku ktorému priložil zmenku.

Podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.07.2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej Nariadenie) európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 5 ods.2 Nariadenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť I vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe III. Kópia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a v prípade potreby podporných dokumentov spolu s vyplneným tlačivom na odpoveď sa doručí odporcovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia správne vyplneného tlačiva na uplatnenie pohľadávky.

Podľa čl. 5 ods.3 Nariadenia, odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa čl. 5 ods.6 Nariadenia, akákoľvek protipohľadávka, ktorá sa má podať na vzorovom tlačive A, a akékoľvek príslušné podporné dokumenty sa doručia navrhovateľovi v súlade s článkom 13. Tieto dokumenty sa odošlú do 14 dní od doručenia. Navrhovateľ je povinný odpovedať na akúkoľvek protipohľadávku do 30 dní odo dňa jej doručenia.

Podľa čl. 7 ods.1 Nariadenia do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách ustanovených v článku 5 ods. 3 alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok alebo:

- a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní, si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti týkajúce sa pohľadávky;
- b) vykoná dôkazy v súlade s článkom 9 alebo
- c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania.

Podľa čl. 7 ods.3 Nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods. 3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Podľa čl. 19 Nariadenia, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. I, § 5 ods. 1 zák. č. 191/1950 Sb., Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov vo zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 2 cit. ust. úrokovú mieru treba udať vo zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa § 5 ods. 3 cit. ust. úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa čl. I, § 10 cit. zák., ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nedbanlivosťou.

Podľa čl. I, § 11 ods.1 cit. zák. každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I, § 17 cit. zák., kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I, § 34 ods. 1 cit. zák. je zmenka na videnie zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa čl. I, § 48 ods.1 cit. zák. majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
2. šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
3. trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa čl. I, § 75 cit. zák., vlastná zmenka obsahuje:

1. označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
2. bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
3. údaj zročnosti;
4. údaj miesta, kde sa má platiť;
5. meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
6. dátum a miesto vystavenia zmenky;
7. podpis vystaviteľa.

Podľa § 495 OZ platnosti záväzku nebráni, ak nie je vyjadrený dôvod, na základe ktorého je dlžník povinný plniť. Veriteľ je však povinný preukázať dôvod záväzku, s výnimkou cenných papierov hromadne vydaných alebo iných cenných papierov, pre ktoré je zákonom ustanovené, že veriteľ túto povinnosť nemá.

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaručujú, že každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci (IV. ÚS 77/02, III.ÚS63/06).

V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že nárok zo zmenky je uplatnený navrhovateľom ako zahraničnou právnickou osobou podľa Nariadenia EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.07.2007, ktorým sa zaviedlo európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu na tlačive A podľa čl. 4 ods.1 Nariadenia, ktorú v origináli priložil k návrhu spolu s výpisom z obchodného registra a plnomocenstvom pre právneho zástupcu. Podľa čl. 5 ods.1 Nariadenia je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu v zásade písomné a súd vec prejedná ústne len vtedy, ak to považuje za potrebné alebo ak to navrhne niektorá zo strán.

Súd preto podľa čl. 5 ods. 3 a čl. 7 Nariadenia vychádzal z uplatneného nároku zo zmenky. Pretože pre takto uplatnený nárok stačí, ak je zmenka, ktorá je v origináli predložená navrhovateľom platná a obsahuje všetky náležitosti vlastnej zmenky upravené v § 75 Zákona zmenkového a šekového.

Z dokazovania vykonaného okresným súdom úverovou zmluvou a všeobecnými obchodnými podmienkami, ako aj zmenkou je zrejmé, že medzi pôvodným majiteľom zmenky, spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o. a odporcom bola uzavretá úverová zmluva, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi konkrétnu sumu, ktorej návratnosť zabezpečil vystavením blankozmenky ako vlastnej zmenky, v ktorej nebola vyplnená suma a ani splatnosť, pretože sa na takomto vyhotovení zmenky zmluvné strany dohodli. Dohoda o vyplňovacom práve je obsiahnutá v čl. 14 Všeobecných obchodných podmienok (VOP), na základe ktorej bola spoločnosť Pohotovosť s.r.o. ako pôvodný majiteľ - remitent oprávnená dopísať do zmenky takú výšku sumy, s ktorou odporca meškal ku dňu splatnosti zmenky.

V čl. I § 10 Zákona zmenkového a šekového, je obsiahnutá právna úprava pre blankozmenku, vystaveniu ktorej predchádza dohoda o vyplňovacom práve. Blankozmenka je v čase jej vystavenia zmenkou neúplnou a zmenkou skutočnou sa stane až potom, keď ju neskôr doplní iná osoba než jej vystaviteľ, ktorý do nej dopíše dlžnú sumu a splatnosť. Až po jej doplnení nastanú účinky zmenky ex tunc tak, ako keby bola táto listina od začiatku uvedená do obehu ako dokonalá zmenka. Vyplňovacím vyhlásením sa udeľuje právo k dotvoreniu zmenky práve na základe vyplňovacieho práva, pričom udeliť toto právo formálne či neformálne môže len ten, kto uvádza takúto listinu do obehu. Vyplňovacie vyhlásenie smeruje preto na prvého majiteľa zmenky, ktorá nie je ešte vyplnená.

Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Ide tak o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon dáva dlžníkom z takejto zmenky len možnosť podať námietku proti majiteľovi, avšak neupravuje, že by takáto listina nebola platnou zmenkou. S tým potom súvisí aj dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietkať a preukázať, že šlo pôvodne o blankozmenku, ktorá mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázať obsah vyplňovacieho práva, ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením, a teda aj s udeleným vyplňovacím právom, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Ak by bola zmenka stále v dispozícii pôvodného majiteľa, ktorému bola na vyplnenie odovzdaná, bol by odporca na takéto námietky oprávnený, avšak len voči nemu. Ak však bola zmenka prevedená na iného majiteľa tak, ako je tomu v prejednávanej veci, musí dlžník preukázať, že nový majiteľ bol pri nadobúdaní zmenky v zlej viere alebo že sa previnil aspoň hrubou nedbanlivosťou. Zlou vierou budú najmä tie prípady, kedy majiteľ nechá na seba previesť nevyplnenú zmenku, pričom vie ako má byť vyplnená, ale má za cieľ zneužiť túto listinu tak, že ju vyplní nesprávne príp. že ju nadobudol len preto, aby zbavil odporcu ako dlžníka možnosti vzniesť voči pôvodnému majiteľovi, remitentovi kauzálne námietky.

Pri vystavení blankozmenky nie je možné určiť, ktorým dňom nastane jej splatnosť, pretože takéto rozhodnutie je na majiteľovi zmenky, ktorý v rámci lehoty na predloženie môže kedykoľvek zmenku na platenie označenej osobe predložiť. Zmenku je potrebné zaplatiť bez zbytočného omeškania, pretože sa táto stáva splatnou ihneď potom, ako ju ten, komu je predložená podľa § 34 Zákona zmenkového a šekového, uvidí. Aj keď ust. § 34 cit. zák. upravuje povinnosť predložiť zmenku na platenie do jedného roka od dátumu vystavenia, môže ten, kto zmenku vystavil túto lehotu skrátiť alebo určiť dlhšiu lehotu. Lehota, ktorá je uvedená na zmenke plynie od dátumu, kedy bolo možné najskôr zmenku predložiť na platenie, a nie tak, ako je to bežné, od dátumu vystavenia uvedeného na zmenke - § 77 ods.1 Zákona zmenkového a šekového.

Práve pri zmenkách na videnie - vista zmenka a zmeniek splatných v určitej lehote po videní - lehotná vista zmenka, ktoré nemajú pri ich vystavení splatnosť exaktne stanovenú, z dôvodu, že táto je závislá na majiteľovi zmenky, sa pripúšťa úročenie zmenky podľa § 5 ods.1 ZZŠ. V zmenke predloženej navrhovateľom je stanovená úroková miera, ako aj obdobie úročenia. Obdobie úročenia je spravidla určené dňom vystavenia zmenky, pričom tento údaj zo zmenky priamo vyplýva, resp. na zmenke môže byť určený aj iný deň, ako začiatok úročenia zmenky, nie však skorší, než je dátum vystavenia zmenky. Zo Zákona zmenkového a šekového nevyplýva žiadne pravidlo, ktoré by stanovovalo, dokedy sa zmenková suma úročí. Nevyplýva to ani z čl. I § 48 ods.1 v nadväznosti na čl. I § 77 ods.2 Zákona zmenkového a šekového. Ak je úrok odmenou za poskytnutie určitých finančných prostriedkov, potom patrí až do zaplatenia, t.j. do doby, dokedy sú finančné prostriedky používané napriek tomu, že sa tak deje po splatnosti zmenkovej sumy a súbežne vzniká právo na sankčný úrok. Nejde o vadu zmenky, ak výstavca, pokiaľ ide o koniec doby úročenia stanovil dátum, do ktorého najneskôr je možné zmenku úročiť, aj keby sa pre nepredloženie nestala do tejto doby splatnou.

Súd považuje z vyššie uvedených dôvodov zmenku predloženú navrhovateľom, z ktorej vyplýva jednoznačne doba splatnosti, pretože obsahuje údaj "zaplaťte pri predložení" za zmenku platnú, splatnú na videnie tak, ako to vyplýva z § 33 ods.1 Zákona zmenkového a šekového. Splatnosť zmenky nastáva v momente jej predloženia, pričom predložiť ju je možné podľa § 34 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového v lehote 4 rokov od jej vystavenia a až po jej predložení v lehote 4 rokov nastáva jej splatnosť.

Podľa § 11 Zákona zmenkového a šekového, je každú zmenku možné previesť indosamentom a v prípade, že k takémuto prevodu dôjde, nadobudne nový majiteľ všetky práva zo zmenky. Nestáva sa však právnym nástupcom, ale novým nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, nie však z úverového vzťahu, ktorý zmenka pôvodne zabezpečovala. Práve z tohto dôvodu môže odporca ako priamy dlžník namietat' voči navrhovateľovi ako poslednému majiteľovi zmenky, že vedome konal na jeho škodu, čo ale neznamená námietku nedostatku práv k zmenke, ale len obranu dlžníka proti platnému zmenkovému záväzku. Skutočnosť, že majiteľ konal protiprávne môže tak mať za následok jeho povinnosť nahradiť škodu, ktorá by v dôsledku toho dlžníkovi zo zmenky vznikla.

Dlžník nepreukázal, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na jeho škodu a nepodal žiadne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k navrhovateľovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala. Navrhovateľ v konaní uplatňuje záväzok odporcu, že za zmenku zaplatí sumu, ktorú doplnil do zmenky pôvodný majiteľ, pričom súd musí posudzovať návrh navrhovateľa v danom prípade ako nárok zo zmenky.

Súd nemá výhrady k právnemu posúdeniu zmenky vyhotovenej za účelom splatenia spotrebiteľského úveru ako zabezpečovacej zmenky. Je však treba zdôrazniť, že sa jedná o dva samostatné, vedľa seba existujúce záväzky, pričom aj zabezpečovacia zmenka má nespornú a abstraktnú povahu.

Súd zdôrazňuje, že predmetom sporu nie je nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ale nárok zo zmenky, ktorá indosáciou charakter zabezpečovacej zmenky stratila a nadobudla charakter zmenky na platenie. Posudzovanie základného vzťahu by malo význam len vtedy, keby odporca ak by bol spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, príp. zmenky, čo by však musel v konaní aj preukázať.

Ustanovenie § 17 Zákona zmenkového a šekového, vyjadruje zásadu abstraktnosti zmenkových záväzkov, čo znamená, že v prípade zmenky ide o záväzky celkom oddelené od všeobecných záväzkových vzťahov, ktoré viedli k jej vzniku, čo platí aj pre zmenky zabezpečovacie. Dlužník preto nemôže namietat voči povinnosti zaplatiť zmenku, ktorá vyplýva z jeho pôvodného vzťahu s Pohotovosťou s.r.o., a to práve z toho dôvodu, že došlo k jej indosácii. Podľa názoru súdu je to výlučne odporca, kto je povinný tvrdiť na svoju obranu proti platobnej povinnosti zo zmenky všetky skutočnosti, ktoré považuje za významné. Ak má v tomto smere povinnosť tvrdenia odporca, potom má podľa ust. § 120 ods.1 O.s.p. tiež dôkaznú povinnosť, a to na všetky svoje tvrdenia.

Z ustanovenia § 17 Zákona zmenkového a šekového, jednoznačne vyplýva prekážka prenesenia kauzálnych námietok na ďalšieho nadobúdateľa zmenky, ktorým je navrhovateľ, čo je práve dôsledkom abstraktnosti a nespornosti záväzku zo zmenky. Táto prekážka môže byť prelomená len v tom prípade, ak dlžník zo zmenky preukáže, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. V tejto súvislosti je treba zdôrazniť, že práve ustanovenie § 17 Zákona zmenkového a šekového slúži na ochranu dlžníka zo zmenky proti nepoctivému nadobúdateľovi zmenky, a to bez ohľadu na to, či je alebo nie je spotrebiteľom. Aj keď sú zmenkový dlžník a aj zmenkový veriteľ podľa Zákona zmenkového a šekového v rovnakom postavení, nie je vylúčené, že dôjde k situácii, keď sa zmenka použije voči subjektom, od ktorých je len ťažko možné očakávať znalosť zmenkovej úpravy. Práve preto je potrebné rozlišovať situáciu, kedy vstupuje do zmenkového právneho vzťahu podnikateľ, ktorý je profesionálom s nepodnikateľom, väčšinou spotrebiteľom a kedy vstupujú do právneho vzťahu dvaja podnikatelia. Takéto posúdenie má nesporne význam najmä z dôvodu zistenia, či nedochádza k zneužívaniu zmenkového práva a či nedochádza aj k neprimeranému zvýhodneniu jednej zo zmluvných strán na úkor druhej. Takéto zisťovanie má však svoj význam len v tom prípade, ak sú zo strany dlžníka vznesené námietky proti povinnosti zaplatiť zmenku, o platnosti a záväznosti ktorej nie sú inak žiadne pochybnosti. Dlužník preto musí takéto námietky nielen uplatniť, ale v súdnom konaní ich musí najmä zdôvodniť a podložiť dôkazmi, pretože majiteľ zmenky je dostatočne legitimovaný už zmenkou samotnou (§ 495 OZ) bez toho, že by musel preukazovať dôvod vzniku zmenky, dôvod jej prijatia, indosácie a pod.

Záväzky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Ak je návrhom uplatnený nárok zo zmenky, nie je možné bez ďalšieho v takomto konaní rozhodovať o záväzkoch zo zmluvy, ani keď je nepochybné, že s danou zmenkou súvisia.

Odporca ako dlžník zo zmenky žiadne kauzálne námietky nevzniesol, na prelomenie základnej zásady obsiahnutej v § 17 Zákona zmenkového a šekového nestačia.

Zásadu nespornosti a abstraktnosti zmenkových záväzkov môže prelomiť len taká skutočnosť, že sám majiteľ nekonal pri nadobúdaní zmenky poctivo a že konal na škodu dlžníka. V takom prípade sa navodzuje stav, kedy dlžník nadobudne presvedčenie, že v dôsledku prevodu zmenky nemá možnosť námietky kauzálnej povahy vznášať, pretože vychádza z toho, že ide o nového originálneho majiteľa zmenky a vtedy má dlžník právo uplatniť obranu námietkami aj proti tomuto novému majiteľovi. Samotná námietka nepoctivého nadobudnutia zmenky ďalším majiteľom ku škode dlžníka musí byť ako relatívna námietka dlžníkom vznesená a musí byť ním tiež preukázaná. Podľa zákona zmenkového a šekového bol preto súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia a ani jej neprípustnosť.

Nárok zo zmenky uplatnený navrhovateľom súd posúdil podľa Zákona zmenkového a šekového s tým, že navrhovateľom predložená zmenka je zmenkou platnou, a to aj pokiaľ ide o určenie doby splatnosti pre zmenkovú sumu, ako aj o obdobie úročenia zmenkovej sumy a aj dohody o vyplňovacom práve.

V roku 1931 bola na konferencii o zjednotení dohôd šekového práva prijatá dohoda o jednotnom Zákone šekovom, ktorú podpísalo aj Československo, pričom zmluvné strany sa zaviazali zaviesť na svojich územiach Jednotný zákon v súlade s prílohami k nemu. Obsah ustanovenia § 17 Zákona zmenkového a šekového je zhodný s čl. 17 Jednotného zákona zmenkového, ku ktorému nebola prijatá Československom, ale ani Slovenskou republikou žiadna výhrada (Dohoda o Jednotnom zákone

zmenkovom s Prílohou I. Jednotný zákon zmenkový zo dňa 17.06.1930, súčasťou ktorého je aj Príloha II).

Zákon zmenkový a šekový č. 191/1950 je výsledkom dlhodobého historického vývoja zmenkového práva a z vyššie uvedených medzinárodných dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná, vychádza. Od začiatku slúžili zmenky ako prostriedok úveru a v tejto funkcii zostali až doteraz, aj keď niekedy plnia funkciu zabezpečovacieho prostriedku, ktorá však nemá povahu záväzku akcesorického, závislého svojou existenciou na existencii iného záväzkového vzťahu. Nie je preto možné, vyňať dlžníkov, ktorí ak by aj boli spotrebiteľmi z pôsobnosti tohto ustanovenia, ak žiadne relevantné námietky predpokladané § 17 Zákona zmenkového a šekového voči indosatárovi nevzniesli, pretože sa tak vytvára situácia, za ktorej by pre iných dlžníkov zo zmenky, ktorí sú tiež fyzickými osobami, avšak nie sú spotrebiteľmi nebol výklad § 17 Zákona zmenkového a šekového, cez ktorý by sa poskytla ochrana spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane, pre týchto použiteľný. Presadeniu takého výkladu, ktorý pripúšťa prelomenie § 17 Zákona zmenkového a šekového tak bránia hranice platného práva, pretože takýto extenzívny výklad by mohol viesť už k takému dotváraniu práva, ktoré je neprípustné. Bez relevantných námietok dlžníka, aj keď by bol spotrebiteľom, je preto výklad prelomenia zásady stanovenej v § 17 Zákona zmenkového a šekového v zrejmom rozpore s jeho výslovným znením.

Odporca bol v predmetnom konaní pasívny, na svoju obranu neuviedol žiadne skutočnosti, ani nepredložil súdu žiadne dôkazy. Napriek tomu, súd vykonal vo veci dokazovanie za účelom zistenia, či navrhovateľom predložená zmenka je platná a či je alebo nie je vystavená v súlade so zákonom číslo 191/1950 Zb. zmenkovým a šekovým.

Súd má preukázané, že zmenka vystavená odporcom spĺňa všetky náležitosti vlastnej zmenky v zmysle § 75 Zákona zmenkového a šekového a odporca zmenkovú sumu doteraz neuhradil.

Zmenka je cenným papierom vydaným v zákonom stanovenej forme, ktorým sa konkrétna osoba (zmenkový dlžník) zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a čase vyplývajúcom zo zmenky čiastku zmenkou určenú s tým, že ide o záväzky priame, bezpodmienečne, nesporné a abstraktné.

Abstraktnosť záväzku zo zmenky má za dôsledok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Jedná sa teda o záväzok platobný, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy, a teda ani na hospodárske dôvody jej vzniku.

Nespornosť záväzku zo zmenky je daná tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie, ani neskôr pri jej vymáhaní, preukazovať nič iného, než to, že je vlastníkom zmenky. Nemá dôkaznú povinnosť preukazovať, že mu povinný zo zmenky skutočne dlží zmenkovú sumu. Zmenka samotná, pokiaľ je platná, je dostatočným dôvodom pre vznik nároku na čiastku v nej uvedenú. Je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v súdnom konaní aj preukázal, pokiaľ podanie takýchto námietok nevyklučuje § 17 Zákona zmenkového a šekového.

Vznikom zmenky sa zakladá celkom samostatný záväzkový vzťah, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkové záväzkové vzťahy nemajú pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových záväzkov. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky tak existujú vedľa seba dva záväzky, a to jednak pôvodný záväzok všeobecno-právnej povahy a popri ňom záväzok zmenkový. Účelom zabezpečovacej zmenky je v prípade omeškania s plnením záväzku všeobecno-právnej povahy, zabezpečiť plnenie zo zmenky. Aj takáto zabezpečovacia zmenka má skôr uvedenú abstraktnú a nespornú povahu.

Zásada abstraktnosti zmenkových záväzkov sa zvyšuje v prípade, že remitent ako prvý majiteľ zmenky indosamentom (rubopisom) prevedie zmenku na nového majiteľa - indosatára. Tento získava všetky práva zo zmenky, a to nie ako právny nástupca predchádzajúceho majiteľa, ale ako celkom originálny

nadobúdateľ týchto práv. V dôsledku toho priamy zmenkový dlžník môže voči takémuto poslednému majiteľovi zmenky robiť len také námietky, ktoré sa zakladajú na ich vlastných vzťahoch. Ust. § 17 Zákona zmenkového a šekového v tejto súvislosti hovorí, že ten, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k výstavcovi alebo neskorším majiteľom, okrem prípadu, keď majiteľ pri nadobúdaní zmenky jedná vedome na škodu dlžníka.

Výnimku zo zásady takto zvýšenej nespornosti a abstraktnosti zmenkového záväzku tvorí preukázaná námietka dlžníka, že posledný majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na škodu dlžníka (napr. v prípade dôverníckeho - fiduciálneho indosamentu). Len v prípade, že zmenkový dlžník takúto námietku vznesie a preukáže, môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k remitentovi, či iným skorším majiteľom zmenky.

Dokazovanie na preukázanie dôvodnosti takýchto kauzálnych námietok je totiž možné vykonať výlučne len za predpokladu, že odporca v lehote do 30 dní po doručení tlačiva a návrhu na uplatnenie pohľadávky, ako aj tlačiva na odpoveď, sa vyjadří k podanému návrhu, či už tak, že vyplní časť II. vzorového tlačiva písm. C a pripojí všetky príslušné

podporné doklady, alebo sa vyjadří akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď. V zmysle ods. 12 Preambuly Nariadenia ďalšie dôkazy by

mohol tak navrhovateľ, ako aj odporca predkladať v priebehu celého prvostupňového konania. Pokiaľ však samotná odpoveď odporcu k podanému návrhu na uplatnenie pohľadávky nie je doručená súdu v lehote 30 dní po doručení tlačiva návrhu odporcovi, musí súd vydať rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke, teda rozhodnúť vo veci samej. Ustanovenie v čl. § 7 ods. 3 Nariadenia, ktorý stanovuje takúto koncentračnú zásadu, má za dôsledok, že v prípade pasivity odporcu, ktorý napriek riadnemu doručeniu návrhu v uvedenej lehote nedoručil súdu odpoveď, musí súd rozhodnúť len na základe dôkazov predložených navrhovateľom, a teda nevykonáva dokazovanie uvedené v čl. § 7 ods. 1 Nariadenia. Tento záver vyplýva z prvej vety uvedeného článku, ktorý podmieňuje vykonávanie tam uvedených dôkazov dorúčením odpovede odporcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže zmenka nebola odporcom v konaní spochybnená, súd rozhodol tak, že navrhovateľovi priznal ním uplatnenú zmenkovú sumu aj s príslušenstvom, tak ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku.

V danej právnej veci súd vychádzal z právneho názoru, ktorý v skutkovo a právne totožnej veci už vyslovil Krajský súd Banská Bystrica vo svojom uznesení spisová značka 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Navrhovateľ bol v konaní úspešný, preto mu súd priznal náhradu trov konania, ktoré mu vznikli z titulu zaplateného súdneho poplatku vo výške 20,50 Eur a z trov právneho zastúpenia právneho zástupcu navrhovateľa vo výške 67,94 s DPH. Právny zástupca navrhovateľa si uplatnil a vyčísлил trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej pomoci (prevzatie a prípravy, písomné podanie na súd). Taktiež si uplatnil aj režijný paušál vo výške 7,81 Eur za dva úkony právnej pomoci. Súd priznal právnemu zástupcovi navrhovateľa trovy právneho zastúpenia v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z.

Podľa § 149 ods. 1 O. s. p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozsudku, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd Banská Bystrica, a to písomne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.